

Oplegger Participatie Groenbeleid

Voor een evenwichtig groenbeheer

Oplegger Participatie Groenbeleid

Versie

Definitief

Auteurs

Anne Marit Popma (Bureau 7TIEN)

Jesse de Graaff (Bureau 7TIEN)

Opdrachtgever

Huub Plegt (Gemeente Losser)

Bram in het Veld (Gemeente Losser)

Datum

15-07-2022

Plaats

Utrecht

Inhoud

1. Inleiding	4
1.1. Aanleiding	4
1.2. Methode	4
1.3. Reacties	4
1.4. Leeswijzer	4
2. Inhoudelijke suggestie groenbeleid	5
2.1. Algemeen beeld reacties	5
2.2. Gemeentelijke reactie op algemene suggesties	6
2.3. Reactie op straat-gerelateerde suggesties	10
3. Vergroenen door inwoners	11
3.1. Hoe willen inwoners vergroenen?	11
3.2. Hoe kan de gemeente inwoners helpen?	12
3.3. Wet- en regelgeving	13
3.4. Communicatie	14
4. Aanpassingen groenbeleidsplan	15
4.1. Wijzigingen groenbeleidsplan	15
4.2. Aandachtspunten bij uitvoering	15

1. Inleiding

1.1. Aanleiding

De functie van gemeentelijk groen verandert over de tijd. We zien dat het onderhoud van ons groen kansen biedt voor het verbeteren van de ecologische kwaliteit en weerbaarheid tegen de effecten van klimaatverandering. Tegelijkertijd willen we de andere functies van groen, zoals veiligheid, cultuur(historie) en economie niet uit het oog verliezen. Daarom hebben we nieuw groenbeleid opgesteld, waarbij we deze verschillende functies een plek geven en vertalen naar beheer van het groen.

Mogelijk verandert het groen in de omgeving van de inwoners. We hebben de wens om hierover duidelijk te communiceren met inwoners en hen, waar mogelijk, te betrekken bij het groen. Daarom hebben wij de conceptversie van dit groenbeleidsplan voor een periode van één maand online gedeeld met de inwoners. Via een enquête vroegen wij de inwoners naar de wijzen waarop zij betrokken wilden worden. Ook gaven we de mogelijkheid om andere ideeën over het groenbeleid via de enquête te delen. In deze oplegger delen wij de resultaten van de enquête. Daarnaast geven we de reactie van de gemeente weer. Naar aanleiding van de antwoorden hebben we wijzigingen doorgevoerd in het plan. Ook geven de antwoorden aanleiding voor aandachtspunten bij de uitvoering, deze geven wij weer in deze oplegger.

1.2. Methode

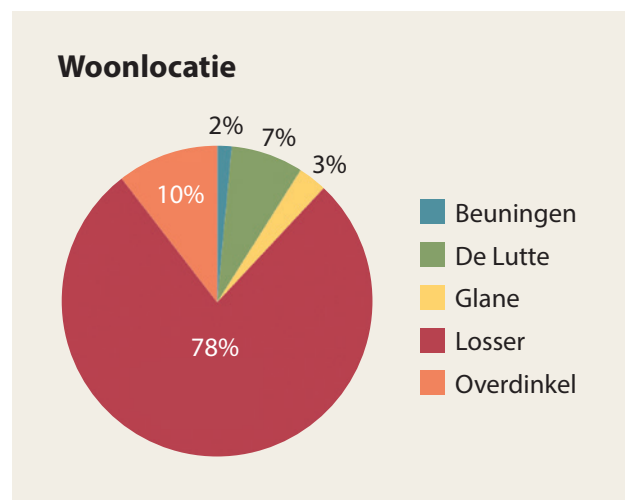
We vroegen de respondenten naar de woonlocatie binnen Losser. Daarnaast stelden we hen de volgende vragen:

- 1) Heeft u opmerkingen, suggesties of ideeën voor het voorgestelde groenbeleidsplan? (Open vraag)
- 2) Hoe kunnen we u het best attenderen op grote wijzigingen in het groen? (Meerkeuzevraag)
- 3) Op welke wijze zou u zelf aan de slag willen met het vergroenen van uw woning, tuin of omgeving? (Meerkeuzevraag)
- 4) Hoe zou de gemeente u kunnen helpen met het vergroenen van uw woning, tuin of omgeving? (Meerkeuzevraag)
- 5) Heeft u nog aanvullende ideeën hoe de gemeente inwoners kan betrekken bij het nieuwe groenbeheer? (Open vraag)

De enquête stond voor een periode van één maand (mei 2022) online, op de website www.meedoen.losser.nl. Via de buurtkrant en sociale media kanalen van de gemeente hebben we bekendheid gegeven aan het bestaan van de enquête.

1.3. Reacties

De enquête is door 67 inwoners uit Losser ingevuld. In de volgende grafiek geven we weer in welke dorpskeren de respondenten wonen:

1.4. Leeswijzer

In de volgende hoofdstukken geven we de antwoorden van de respondenten weer. Daarnaast delen we de reactie daarop van de gemeente. In hoofdstuk 2 gaan we in op de inhoudelijke suggesties op het groenbeleid; in hoofdstuk 3 gaan we in op het vergroenen door inwoners en de communicatie door de gemeente. Hoofdstuk 4 geeft weer welke aanpassingen zijn doorgevoerd in het groenbeleid naar aanleiding van de reacties. Ook geven we hierin de aandachtspunten weer bij uitvoering.

2. Inhoudelijke sessies groenbeleid

2.1. Algemeen beeld reacties

Onderstaande grafiek geeft een beeld van de reacties op het groenbeleid. De gestelde vraag was: **Heeft u opmerkingen, suggesties of ideeën voor het voorgestelde groenbeleidsplan?** De antwoorden op deze vraag hebben we gecategoriseerd om een overzicht te geven van de antwoorden. In totaal hadden 44 respondenten deze vraag beantwoord.

*Heeft u opmerkingen, suggestie of ideeën voor het voorgestelde groenbeleidsplan?
(open vraag, gecategoriseerde antwoorden)*

Wat opvalt is dat een groot aantal respondenten benadrukt dat het groen netjes moet blijven. Cultuur (waar esthetiek onderdeel van is) is één van de belangen waarmee we rekening houden in het groenbeleid. Tegelijkertijd zal het groen in de omgeving op sommige plekken anders worden dan we gewend waren. Zo zijn nette plantenvakken niet altijd een ecologische of een slimme keuze als het gaat om klimaatverandering

(bijvoorbeeld bij langdurige droogte). Wel zullen we duidelijk communiceren over de afwegingen die we als gemeente maken.

In de volgende alinea geven we de gemeentelijke reactie op algemene suggesties die zijn gedaan. Tien respondenten hadden locatie specifieke opmerkingen. Deze opmerkingen en reactie van de gemeente geven we weer in alinea 2.3.

2.2. Gemeentelijke reactie op algemene suggesties

In de tabel hieronder geven we de algemene suggesties van de respondenten weer. Per suggestie geven we aan wat het thema is waar de suggestie betrekking op heeft. Ook geven we de reactie van de gemeente weer. Een aantal suggesties had een soortgelijke strekking, deze suggesties hebben we gebundeld tot één suggestie.

Thema	Suggestie	Reactie
Uitwerking per dorpskern	Volgt er een uitwerking per dorpskern?	Per groenareaal en per project bepalen we op basis van de verschillende belangen wat op de locatie het meest geschikt is. Daarom volgt de uitwerking voor de groenarealen en projecten, in plaats van per dorpskern. Wel gaan we bij grote groenprojecten ook in gesprek met de aanwonenden.
Overlast	Bestrijd Jacobs-kruiskruid	We herkennen het beeld dat er soms overlast is van soorten, bijvoorbeeld van Jacobskruiskruid. Omwille van de biodiversiteit bestrijden we specifieke soorten alleen wanneer er excessief overlast wordt ervaren door inwoners, bijvoorbeeld wanneer er sprake is van een brandhaard. De afdeling groenbeheer zal bij een melding van excessief overlast ter plekke beoordelen of er actieve bestrijding moet plaatsvinden. Voor aanvullende maatregelen zie hoofdstuk 3.2 van het groenbeleidsplan.
Overlast	Overlast van stuifmeel (berken) tegengaan	Sommige bomen, zoals berken, bloeien in april en mei en kunnen hooikoorts veroorzaken. Bij een zonnige periode kan er soms een laagje stuifmeel op auto's, ramen of zonnepanelen komen te liggen. Overlast van de volwassen bomen kunnen we niet direct tegengaan, behalve door het kappen van de bomen. Vanwege de verschillende functies van volwassen bomen, willen we de bomen laten staan.
Overlast	Meer doen tegen eiken-processierups	Bij het aanplanten van nieuwe bomen houden we onder andere rekening met de gezondheid van de inwoners en de overlast die een boom kan geven. We zullen daarbij ook letten op overlast van stuifmeel. Daarnaast zullen we er zorg voor dragen minder vaak dezelfde soorten in hetzelfde gebied te planten. Hierdoor wordt de kans op overlast door een bepaalde soort verlaagd.
Cultuur	Houd (de dorpskernen) netjes	We herkennen de overlast die de eikenprocessierups veroorzaakt. Daarom hebben we in 2020 het plan van aanpak Eikenprocessierups opgesteld. Hierin staan de maatregelen die worden getroffen om de overlast te beperken, de maatregelen in dit groenbeleidsplan zijn in lijn met deze maatregelen. Denk bijvoorbeeld aan het versterken van de biodiversiteit, zodat er meer natuurlijke vijanden van de eikenprocessierups in gebieden met overlast voorkomen. Of aan het aanpassen van het bomenbestand in Losser. We zullen minder nieuwe eiken planten zodat er een diverser bomenbestand ontstaat en de kans op overlast wordt verkleind ¹ .

¹ Zie [de pagina over de Eikenprocessierups](#) op de website van gemeente Losser.

Thema	Suggestie	Reactie
Cultuur	Houd (de dorpskernen) netjes	We zijn het erover eens dat de dorpskernen er mooi uit moeten zien. Terwijl we de biodiversiteit willen versterken, is het uiterlijk van de dorpskernen één van de belangen waar we rekening mee houden. Zo maaien we minder, maar zorgen wel dat de kanten van het gazon strak blijven. Dit noemen we sinusmaaieren. Daarnaast plaatsen we borden op plekken waar het gemeenschappelijk groen er anders uitziet als gevolg van het beheer, zodat inwoners en bezoekers kunnen zien dat hier sprake is van een bewuste keuze.
Aanplant	Met betrekking tot het aanschaffen van bomen is het wenselijk om eens goed te kijken in het arboretum Poort Bulten voor een bredere variatie aan soorten	De suggestie om naar het arboretum te gaan past goed in ons beleid. We kijken regelmatig in het arboretum om inspiratie op te doen. Het arboretum bevat alleen een aantal bijzondere soorten die niet altijd inheems zijn. Daarom zijn deze soorten niet zo vaak terug te zien buiten het arboretum. Bij de aanplant van nieuwe bomen kiezen we voor een brede variatie aan inheemse boomsoorten. De omgevingsaspecten zijn hierin leidend zodat de nieuwe bomen in het landschap passen en goed kunnen gedijen op hun plek.
Aanplant	Meer variatie van soorten	Ecologie en dus biodiversiteit is een van de belangen waar we in het nieuwe groenbeleid rekening mee willen houden. Wanneer er nieuwe aanplant wordt gedaan zullen inderdaad een zo groot mogelijke diversiteit van soorten hanteren. Het is hierbij wel belangrijk dat deze soorten zoveel mogelijk inheems zijn en passen in het Lossers gebied.
Maaibeleid	Bouwgrond die braak ligt moet niet gemaaid worden	Bij braakliggende terreinen zaaien we de grond meestal in met een kruidenmengsel. Dit wordt vervolgens extensief beheerd, dat wil zeggen dat het alleen wordt gemaaid wanneer het nodig is. Helemaal niet maaien is niet mogelijk, het is goed voor de biodiversiteit om kruidenrijk grasland ten minste een keer in de twee jaar te maaien. Wel nemen we als aandachtspunt mee dat we dit voor alle bouwgronden in gemeente-eigendom willen doen, zodat we geen bouwgronden over het hoofd zien.
Maaibeleid	Advies: eerste maaibeurt starten na 15 juni, i.p.v. mei juni.	We zijn het erover eens dat een zo laat mogelijke maaibeurt goed zou zijn. Daarom streven we ernaar na 15 juni te starten met maaien, onder andere voor de fauna die het gras gebruikt als leef of foerageergebied. Wanneer we grote arealen maaien, dan doen we dat gefaseerd, zodat er altijd een stuk groen beschikbaar blijft. Hierdoor kunnen insecten en vogels zo lang mogelijk gebruik maken van ons groen. Omdat Losser een groot areaal heeft is het helaas niet mogelijk om het gehele areaal pas na 15 juni te maaien. Wel biedt het gefaseerd maaien al een schuilplek voor fauna.

Thema	Suggestie	Reactie
Aanplant	Houd rekening bij het planten van bomen met eventuele overlast (in relatie tot zonnepanelen) zoals bv. van berkenbomen.	We houden bij het planten van nieuwe bomen zoveel mogelijk rekening met de diverse omgevingsaspecten. De omgevingsaspecten, waar overlast één van is, zijn leidend in het maken van een bewuste keuze in geslacht/soort/cultivar. We planten ook meer divers, wat in de praktijk zal betekenen dat het minder zal voorkomen dat een groep berken een grote hoeveelheid stuifmeel produceert. We proberen zonneparken op locaties te plaatsen waar bomen niet voor schaduw of voor stuifmeeloverlast zorgen. We kunnen echter helaas geen rekening houden met zonnepanelen van particulieren bij de aanplant van nieuwe bomen.
Maaien door particulieren	Kan de gemeente iets doen tegen het maaien door derden?	We begrijpen dat inwoners de omgeving rondom het huis of bedrijf, en dus ook de gemeentelijke berm, netjes willen houden. Een hoge berm kan soms rommelig ogen en het zelf maaien van de berm is vaak goed bedoeld. Het is voor flora en fauna echter belangrijk dat de bermen zo lang mogelijk in bloei kunnen staan. De gemeente communiceert dit, en zal dit in de toekomst ook actief communiceren, via online kanalen en bordjes in de berm. We hopen dat dit genoeg is om illegaal maaien te ontmoedigen. Indien plekken herhaaldelijk gemaaid worden door derden kan de gemeente gaan handhaven.
Kaartweergave	Misschien goed om belangrijke (ecologische) groenstructuren ook op de kaart weer te geven.	Er is op dit moment (nog) geen publieke kaart met groen in Losser. Ieder stuk groen binnen de bebouwde kom is van ecologische (flora en fauna) en klimatologische (tegengaan hitte en bufferen/vasthouden regenwater) waarde. Alle groenpercelen zijn geregistreerd in het digitale beheersysteem van de gemeente, zodat de juiste onderhoudsmaatregelen worden toegepast voor behoud ervan. Buiten de bebouwde kom zijn waardevolle houtwallen en singels, van zowel gemeentelijk als particulier eigendom, geregistreerd op een casco-kaart² ter bescherming. Ook bermen en sloten worden als ecologische groenstructuren gezien.
Verharding eigen areaal	Ook eigen areaal verharding controleren op noodzaak en doelmatigheid.	We zijn het hierover eens, ook op het eigen areaal is controle op noodzaak en doelmatigheid nodig. Naar aanleiding van deze suggestie hebben we de volgende zin toegevoegd aan het groenbeleid: "De gemeente onderzoekt zelf ook waar verharde oppervlakken kunnen worden vergroend. Ook bij nieuwe gebiedsontwikkelingen wordt hier rekening mee gehouden."

² Bekijk de kaart van Noordoost Twente . Kies de weergave Landelijk gebied > Projectdata > Casco kaart Noordoost Twente. Vink vervolgens de gewenste onderdelen aan.

Thema	Suggestie	Reactie
Tegelwippen	Waar mogelijk 'Tegelwippen' en omzetten in groen.	We hebben naar aanleiding van deze opmerking het vervangen van tegels voor groen een grotere plek gegeven in het groenbeleid.
Wadi's	Wadi's zouden vaker gemaaid moeten worden	We herkennen het beeld dat wadi's er rommeliger uit kunnen zien dan dat men gewend is. We kiezen ervoor minder te maaien als de wadi belangrijke ecologische waarde heeft en, behalve het bufferen van regenwater, geen andere functies heeft (zoals recreatie). Zo creëren we betere leefgebieden voor flora en fauna.
Wadi's	Wadi's met speeltuinen moeten vaker worden gemaaid	Enkele wadi's zijn voorzien van speeltoestellen. Omdat er gespeeld en gelopen wordt rondom de speeltoestellen blijft het gras op die plekken vanzelf kort. Als dit niet het geval is zorgt de gemeente dat er extra gemaaid wordt. Bij grotere wadi's maaien we dan alleen rondom de speeltuin, zodat er ook gras overblijft voor flora en fauna.
Communicatie	Vooraf communiceren en meer betrokkenheid bij plannen is gewenst	We hebben naar aanleiding van deze suggestie een aantal aanpassingen gemaakt in het groenbeleid. Met name in hoofdstuk 3.2 van het groenbeleidsplan. In hoofdstuk 4.1 van deze oplegger hebben we inzichtelijk gemaakt wat deze aanpassingen precies zijn. Aanvullend hierop is communicatie ook als aandachtspunt bij de uitvoering van dit groenbeleidsplan aangemerkt (zie ook hoofdstuk 4.2 van deze oplegger).
Veiligheid	De verkeersveiligheid moet leidend blijven (boven biodiversiteit)	We zijn het hierover eens, de (verkeers) veiligheid van inwoners mag niet in het geding komen door veranderingen in het groenbeleid. Daarom maaien we rondom rotondes en kruisingen de zichtlijnen extra uit. Ook worden de randen van bermen waar het gras te dicht bij de rijbaan komt extra gemaaid.

2.3. Reactie op straat-gerelateerde suggesties

Enkele suggesties uit de enquête omvatten vragen en suggesties over specifieke straten of wijken. In de onderstaande tabel reageert de gemeente op deze reacties.

Suggestie	Reactie
Bossen zijn te hoog in plantsoen aan de Lutterstraat.	De gemeente kan ingrijpen wanneer de hoogte van een boom een gevaar is voor de veiligheid en we stellen het op prijs als inwoners ons hierop attenderen. We hebben deze locatie bezocht en volgens onze maatstaven zijn deze bomen niet te hoog.
De oude Muchteweg staat vol met Berenklauwen.	Deze locatie is bij ons bekend en we zijn bezig met het bestrijden van deze Berenklauwen. Berenklauwen zijn een invasieve exoot en staan op de unielijst. De gemeente is daarom verplicht om deze berenklauwen te bestrijden. Dit is ook gecommuniceerd met de aanliggende eigenaren van de Oude Muchteweg.
Geen onkruid maar bloemen aan de Denekamperdijk.	De Denekamperdijk heeft te kampen met overlast van de eikenprocessierups. Daarom is hier gekozen voor zoveel mogelijk inheemse soorten. Inheemse plantensoorten trekken natuurlijke vijanden van de eikenprocessierups aan en helpen daarmee de plaag te onderdrukken. Inheemse soorten bloeien niet altijd zo mooi als een bloemrijk perceel, maar deze soorten horen in het Lossers gebied thuis en helpen ons, bijvoorbeeld bij overlast van de eikenprocessierups.
Havezatensingel mooi beplanten net zoals in de Dingshof.	Aan de Havezatensingel ligt aan een zone met ecologische potentie. Daarom is er gekozen voor wallen met klimop, inheems struweel en wadi's en bermen met extensief beheer. De Dingshof ligt in een woonwijk daarom hebben we hier bewust voor een visueel aantrekkelijk beplantingsmengsel gekozen.
Het grasveld bij de Kloppenstraat mag wel eens opnieuw worden ingezaaid helemaal na het kapot rijden door de werkzaamheden.	Het klopt dat dit grasveld er op dit moment niet mooi bij ligt. Al het groen aan de Kloppenstraat wordt binnen afzienbare tijd onder handen genomen voor renovatie.
Wadi's aan de Havezatensingel zien er verwaarloosd uit.	Er is bewust gekozen om de wadi's extensief te beheren, omdat dit ten goede komt aan de biodiversiteit. Extensief beheren verbetert daarnaast de wortelstructuur, wat goed is voor de berging van het water. In het groenbeleid geven we aandacht aan het verbeteren van de communicatie rondom keuzes in het groen, deze opmerking nemen we daarin als aandachtspunt mee.
Voor de insecten +/- 80 a 100m ² inzaaien tegenover Nitertweg 1/ 3/5/7 met veldbloemen.	Aan de Nitertweg groeien inheemse soorten, deze zijn geschikt voor insecten. Inzaaien met veldbloemen heeft mogelijk een averechts effect omdat veldbloemenmengsels niet altijd gebiedseigen soorten bevatten en daarmee niet bijdragen aan voedsel voor insecten.

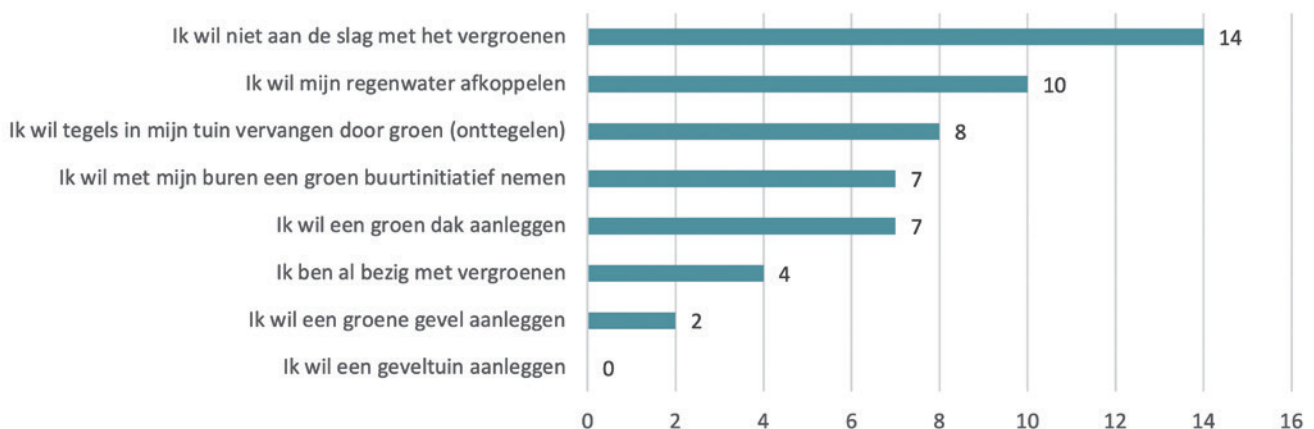
3. Vergroenen door inwoners

Het nieuwe groenbeleid is ook een kans om de inwoners van Losser te betrekken bij het vergroenen van de gemeente. Daarom hebben een aantal vragen aan de enquête toegevoegd waarmee we kunnen onderzoeken wat de wensen van inwoners zijn en hoe de gemeente hierbij kan helpen.

3.1. Hoe willen inwoners vergroenen?

Gemeente Losser is benieuwd hoe inwoners eventueel zelf zouden willen bijdragen aan het groenbeleid. Daarom stelden wij de volgende vraag: **Op welke wijze zou u zelf aan de slag willen met het vergroenen van uw woning, tuin of omgeving?** Op deze vraag konden meerdere antwoorden gegeven worden.

Op welke wijze zou u zelf aan de slag willen met het vergroenen van uw woning, tuin of omgeving? (meerdere antwoorden mogelijk)

In de bovenstaande grafiek worden de antwoorden op de vraag weergegeven. We zien dat een gedeelte van de inwoners niet zelf aan de slag wil (14). Andere bewoners zien vooral mogelijkheden als het gaat om het

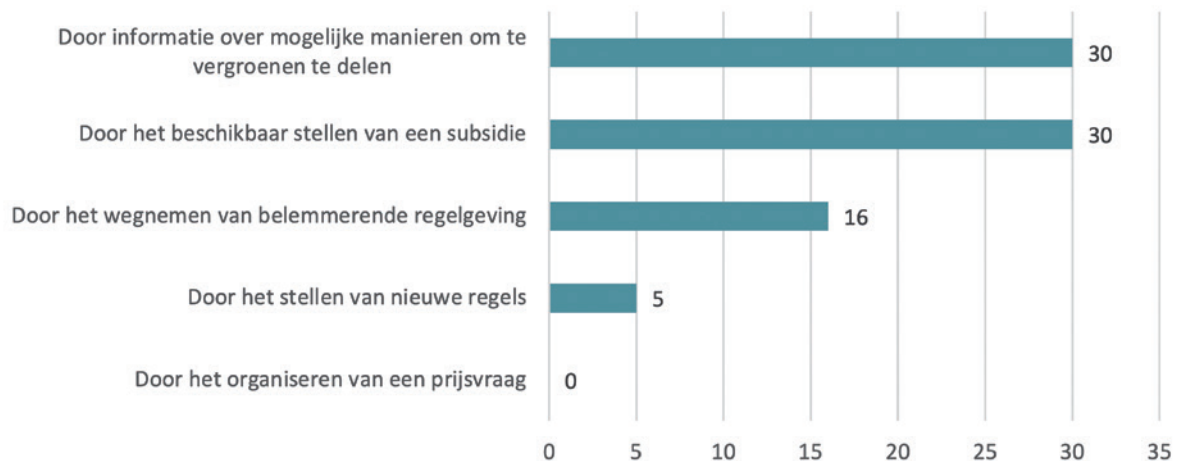
afkoppelen van regenwater (10), het onttregelen van de eigen tuin (8), het aanleggen van een groen dak (7) of het nemen van buurtinitiatieven (7).

3.2. Hoe kan de gemeente inwoners helpen?

Als gemeente kunnen we een aantal instrumenten inzetten om inwoners te helpen met vergroenen.

De vraag die we hierbij stelden is: **Hoe zou de gemeente u kunnen helpen met het vergroenen van uw woning, tuin of omgeving?** Op deze vraag konden meerdere antwoorden gegeven worden. In de onderstaande figuur zijn de resultaten weergegeven.

Hoe zou de gemeente u kunnen helpen met het vergroenen van uw woning, tuin of omgeving? (meerdere antwoorden mogelijk)

We zien dat met name het beschikbaar stellen van subsidies (30) en het delen van informatie over mogelijke

manieren om te vergroenen als kansrijke instrumenten worden genoemd (30).

3.3. Wet- en regelgeving

Wet- en regelgeving kunnen soms een belemmering opleveren als het gaat om nieuwe ambities of ideeën.

We vroegen specifiek door op de belemmeringen die inwoners ervaren door de volgende vraag te stellen:

Welke belemmerende wet- en regelgeving zou weggenomen moeten worden? In de onderstaande tabel

staan de suggesties en de reactie van de gemeente. De suggesties zijn zoveel mogelijk letterlijk overgenomen, in sommige gevallen zijn suggesties gecombineerd.

Welke belemmerende wet- en regelgeving zou weggenomen moeten worden?	Reactie
Voor de meest eenvoudige dingen een vergunning te moeten aanvragen en hiervoor mogelijk leges in rekening gebracht worden.	We snappen dat vergunningen en leges als struikelblok kunnen worden ervaren. In gebieden met landschappelijke of cultuurhistorische waarden is in sommige gevallen een omgevingsvergunning nodig om werkzaamheden uit te voeren. Ook voor het kappen van bomen is een vergunning vereist. Dit vinden wij nodig omdat het van belang is dat er een goede afweging kan worden gemaakt tussen de verschillende belangen in het gebied.
Als je nu een heg plaatst aan de voorzijde van max 40 cm hoog met b.v. een taxussoort moet je 50 cm van de afscheiding blijven. Dit zou moeten worden afgeschaft.	Het plaatsen van een groene grensafscheiding is mogelijk. Het is wel van belang dat het gebruik van voetpad niet wordt gehinderd. Voor heggen en heesters geldt 50 cm vanaf de erfgrans en voor bomen 2 meter. Dit staat in het burgerlijk wetboek en is landelijke regelgeving (Artikel 42 Burgerlijk Wetboek Boek 5).
Aanpassen dat snippergroen kan worden verkocht aan inwoners.	Er is beleid dat er geen snippergroen wordt verkocht. Zie de website van gemeente voor een uitgebreide uitleg.
Meer inspraak over gemeentelijk groen in de straat.	Wij vinden inspraak ook heel belangrijk. Bij nieuwe gebiedsontwikkelingen wordt aan de buurt gevraagd wat de wensen zijn. Ook bij grotere vervangingsprojecten kan er worden ingesproken.
Mogelijk maken dat inwoners zelf mogen planten en zaaien in gemeentelijk groen. En het mogelijk maken dat inwoners zelf het gemeentelijk groen bijhouden.	Het is al mogelijk om zelf planten te plaatsen of in te zaaien. Wij zijn als gemeente wel sturend in wat er wel en niet mag. Dit is omdat we ook hier de verschillende belangen (zoals cultuur, klimaat en ecologie) willen afwegen.

3.4. Communicatie

Als er grote aanpassingen zijn aan het groen dan brengt de gemeente haar inwoners op de hoogte. Hierbij sluiten we het liefst zoveel mogelijk aan op de wensen van de inwoner. Daarom vroegen we het volgende:
Hoe kunnen we u het best attenderen op grote wijzigingen in het groen?

*Hoe kunnen we u het best attenderen op grote wijzigingen in het groen?
(meerdere antwoorden mogelijk)*

Uit bovenstaande figuur zien we dat respondenten het liefst over grote wijzigingen lezen in de lokale krant of nieuwsbrief (37). Een deel van de respondenten wil een brief ontvangen met de informatie (25). Er is ook een

deel van de respondenten dat bijvoorbeeld met een bordje in het groen op de hoogte gebracht wil worden. We nemen dit mee als aandachtspunten bij toekomstige wijzigingen in het groen.

4. Aanpassingen Groenbeleidsplan

4.1. Wijzigingen groenbeleidsplan

Naar aanleiding van de reacties op het groenbeleid is een aantal maatregelen aangepast of toegevoegd. Het gaat met name om maatregelen met betrekking tot het vergroten van draagvlak en communicatie. Onderstaand zijn de aanpassingen per thema weergegeven.

Met betrekking tot **communicatie** richting inwoners zijn de volgende maatregelen in 3.2 opgenomen of aangepast:

- De gemeente gaat de informatievoorziening over groen, biodiversiteit en aanpalende thema's updaten en de mogelijkheden die inwoners hebben om bij te dragen aan het groenbeleid actief onder de aandacht brengen.
- Op toeristische locaties plaatsen we informatieborden over het gekozen groenbeheer.
- We betrekken inwoners en communiceren voorafgaand aan grote wijzigingen in het groen. Bijvoorbeeld door middel van brieven, informatieborden of via dorpskranten. Dit combineren we met feestelijke momenten om de bewoners te betrekken bij het groenbeleid, zoals met een Boomfeestdag.
- We maken met behulp van bepaalde maaimethoden duidelijk dat bewuste beleidskeuzes ten grondslag liggen aan keuzes in het groen en dat er geen sprake is van achterstallig onderhoud. Denk hierbij aan sinusmaaieren in banen, of selectief rondom boomspiegels kruidenrijk grasland laten groeien.
- We stimuleren en ondersteunen bewonersinitiatieven in het openbare groen (natuurspeelplekken, stadslandbouw, buurtonderhoud etc.). Wanneer mogelijk, werken we hierin samen met lokale natuurorganisaties en dorpsbelangen.

Met betrekking tot onttregelen en **geveltuinen** zijn de volgende maatregelen in 3.2 opgenomen:

- We onderzoeken of we inwoners kunnen stimuleren om klimaatbestendige maatregelen te treffen. Bijvoorbeeld door tegels in te wisselen voor groen (onttegenen), regenwater af te koppelen, of groene daken/gevels aan te leggen. Bijvoorbeeld door de inzet van subsidies of door samenwerkingen met Operatie Steenbreek en het NK Tegelwippen³. De gemeente onderzoekt zelf ook waar verharde oppervlakken kunnen worden vergroend.
- Inwoners kunnen een geveltuin aanleggen. Een geveltuin is een strook planten tegen de gevel van een woning en helpen met regenwater opvangen en zijn goed voor de biodiversiteit. Hiertoe moet eerst een melding gemaakt worden via de melddesk. Bij een positieve reactie kan de geveltuin worden aangelegd. Verwijderde tegels kunnen gebruikt worden om een randje om de geveltuin te maken door ze rechtop in te graven.

4.2. Aandachtspunten bij uitvoering

Met betrekking tot de uitvoering van het groenbeleid zijn een aantal aandachtspunten meegegeven. Met betrekking tot communicatie is er in de open vraag aan het einde van de enquête een aantal keer aangegeven dat de gemeente meer mag inzetten op het gebruik van sociale media. Waarmee wijzigingen in groen kunnen worden aangekondigd, maar waar bijvoorbeeld ook extra uitleg kan worden gegeven over biodiversiteit of specifieke maatregelen. Hier kan ook gebruik gemaakt worden van de website of van flyers. In het groenbeleid zijn hier al een aantal aanpassingen voor gedaan. Voor de verdere uitvoering van het groenbeleidsplan zal extra rekening worden gehouden met de communicatie naar inwoners. Bijvoorbeeld door het plaatsen van bordjes en door aankondigingen via het lokale krantje of de lokale nieuwsbrief.

³ [Operatie Steenbreek](#) is een kennis- en netwerkorganisatie en biedt ondersteuning bij het vergroenen van de leefomgeving. [NK Tegelwippen](#) is een wedstrijd tussen gemeenten waarbij tegels worden vervangen door groen.